

แนวทางการพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากร
โรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลกจังหวัดพิษณุโลก
A development of guideline for health promotion of personnel of
Somdetpranaresuanmaharaj Fort Hospital in Phitsanulok

สุจิตรา คุ่มฉาย¹ ดร.ทัศนีย์ บัณฑิต² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชช กนกเทศ³

¹ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

² อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

³ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยนเรศวร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก และเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ บุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 186 คน เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาค่าความสัมพันธ์ด้วยไคสแควร์และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน หลังจากนั้นดำเนินการสนทนากลุ่มกับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรจำนวน 10 คน เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลกคือ การรับรู้และอิทธิพลต่อพฤติกรรมได้แก่ การรับรู้ภาวะสุขภาพ การรับรู้อุปสรรค อิทธิพลระหว่างบุคคล และอิทธิพลด้านสถานการณ์ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนแนวทางการพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วย 1) จัดตั้งชมรมการออกกำลังกาย ชมรมพุทธศาสนา ชมรมจิตอาสา 2) นโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพ 3) การตรวจสุขภาพประจำปีทุกคนร้อยละ 100 4) สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างเสริมสุขภาพ 5) เมนูอาหารเพื่อสุขภาพผลการวิจัยนำเสนอเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพสำหรับบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างเสริมสุขภาพเพิ่มมากขึ้นมีการปฏิบัติตนในการสร้างเสริมสุขภาพสม่ำเสมออย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

คำสำคัญ

การพัฒนา, การสร้างเสริมสุขภาพ

Abstract

This research is a mixed-method. It aims to study factors having a relationship with the health promotion of personnel of Somdetpranaresuanmaharaj Fort Hospital in Phitsanulok and to find a development of guideline for health promotion of personnel of Somdetpranaresuanmaharaj Fort Hospital in Phitsanulok. The sample group studied was the group of 186 Somdetpranaresuanmaharaj Fort Hospital in Phitsanulok staff. The data was collected from questionnaires and was statistically analyzed in percentage, average value, and standard deviation value. The correlation value was calculated by Chi-square, and the correlation coefficient value was calculated by Pearson's. After that, conversations with administrators, and related persons with the health promotion of 10 personnel staff in order to find a development of guideline for health promotion of personnel of Somdetpranaresuanmaharaj Fort Hospital in Phitsanulok.

The research result found that factors contributing to the relationship with the health promotion of personnel of Somdetpranaresuanmaharaj Fort Hospital in Phitsanulok were the acknowledgement and influences toward behaviors such as health condition acknowledgement, obstacle acknowledgement, influences between persons to persons, and influences in situations. These factors importantly related by having statistic level of 0.01. In addition, A development of guideline for health promotion of personnel of Somdetpranaresuanmaharaj Fort Hospital in Phitsanulok consists of 1) establishing an exercise club, a Buddhist club, a volunteer club 2) a clear policy in health promotion 3) an annual health check-up for all 4) environment contributing to health promotion 5) food for healthy diet. The research result presented here is for being a development of guideline for health promotion of personnel of Somdetpranaresuanmaharaj Fort Hospital in order for staff to be able to realize the importance of health promotion and to do health promotional practice continually and sustainably.

Keywords

Development, Guideline for Health Promotion

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรคไม่ติดต่อ เป็นปัญหาสำคัญด้านสาธารณสุขของโลก จากรายงานขององค์การอนามัยโลกพบว่า ปี 2551 ประชากรกว่า 36 ล้านคนทั่วโลกเสียชีวิตจากโรคไม่ติดต่อ ในจำนวนนี้ 9.1 ล้านคนอายุต่ำกว่า 60 ปี โรคหลอดเลือดสมองเป็นสาเหตุการเสียชีวิตมากเป็นอันดับแรก พบร้อยละ 48 รองลงมา คือ มะเร็ง ร้อยละ 21 โรคเรื้อรังทางเดินหายใจร้อยละ 12 และโรคเบาหวานร้อยละ 3 ส่วนภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พบผู้เสียชีวิตจากโรคไม่ติดต่อประมาณ 14.5 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 22 ของการเสียชีวิตจากโรคไม่ติดต่อ (อมรา ทองหงส์, กมลชนก เทพสิทธิ และ ภาควิชา จงพิริยะอนันต์, 2556 : online) ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์โรคไม่ติดต่อเรื้อรังในประเทศไทย ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สำนักระบาดวิทยาดำเนินการเฝ้าระวังโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ดำเนินการเฝ้าระวังตั้งแต่ปี 2546 เริ่มจากเฝ้าระวังโรคที่เป็นปัญหาและนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข 3 โรค ได้แก่ เบาหวาน ความดันโลหิตสูง และหัวใจขาดเลือด

ต่อมาในปี 2549 ได้เพิ่มโรคในการเฝ้าระวังอีก 2 กลุ่มโรค คือ โรคหลอดเลือดสมองและโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ซึ่งโรคเหล่านี้เป็นปัญหาสำคัญระดับต้นๆของประเทศและมีแนวโน้มว่าจะเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ ปัญหาสุขภาพในปัจจุบันเกิดจากโรคที่ไม่ใช่โรคติดต่อ (non-communicable disease) มากกว่าโรคติดต่อเพราะเกิดจากพฤติกรรมของคนที่ไม่ถูกต้อง และอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม ซึ่งไม่มีการติดต่อและแพร่กระจายของโรค แต่สามารถป้องกันได้หากรู้และเข้าใจสามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้อง เพราะจะช่วยให้สามารถหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่จะนำไปสู่การเกิดโรคได้ (อมรา ทองหงษ์, กมลชนก เทพลีธา และภาคภูมิ จงภริยะอนันต์, 2554: online)

โรคที่ไม่ใช่โรคติดต่อ (non-communicable disease) ไม่ได้เกิดจากเชื้อโรคจึงติดต่อไม่ได้ด้วยการสัมผัส คลุกคลี หรือติดต่อผ่านตัวนำโรค (vector) หรือผ่านทางสารคัดหลั่งต่างๆ มักเป็นโรคเรื้อรัง ค่อยๆมีอาการ และอาการรุนแรงขึ้นเรื่อยๆทีละน้อย เมื่อไม่ได้รับการดูแลรักษาควบคุม เช่น โรคหลอดเลือดหัวใจ โรคเบาหวาน โรคไขมันในเลือดสูง โรคความดันโลหิตสูง โรคมะเร็ง โรคทางพันธุกรรม โรคไตเรื้อรัง และโรคสมองเสื่อมจากสาเหตุต่างๆ เช่น โรคอัลไซเมอร์ และพฤติกรรมสุขภาพ (health behavior) เป็นการปฏิบัติตนหรือการแสดงออกของบุคคลในการกระทำหรืองดเว้นการกระทำในสิ่งที่มีผลต่อสุขภาพของตนเอง โดยอาศัยความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และการปฏิบัติตนทางด้านสุขภาพด้านต่างๆคือ สุขภาพกาย จิต/อารมณ์ และสังคมที่มีความเกี่ยวข้องกันอย่างสมดุล ซึ่งทั้ง non-communicable disease และ health behavior สามารถแก้ไขได้ด้วยการส่งเสริมสุขภาพ (อมรา ทองหงษ์, กมลชนก เทพลีธา และภาคภูมิ จงภริยะอนันต์, 2554)

ในปี พ.ศ. 2520 องค์การอนามัยโลกได้จัดให้มีการประชุม เพื่อสนับสนุนเป้าหมายสุขภาพดีถ้วนหน้า (health for all) ขึ้น และต่อมาการประชุมนานาชาติเรื่อง การสาธารณสุขมูลฐาน (primary health care) จัดโดยกองทุนสงเคราะห์เด็กแห่งสหประชาชาติ (the united nations children's fund) ร่วมกับ องค์การอนามัยโลก (WHO: World Health Organization) ณ กรุงอัลมาอะตา ประเทศในปีพ.ศ. 2521 จากการประชุมในครั้งนี้ งานส่งเสริมสุขภาพหรืออีกนัยหนึ่ง การสาธารณสุขยุคใหม่ (new public health) ได้เริ่มต้นพร้อมกับคำประกาศเจตนารมณ์จากการประชุม ที่ตระหนักว่าสุขภาพดีเป็นเป้าหมายพื้นฐานทางสังคม และได้กำหนดนโยบายสุขภาพใหม่ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ความร่วมมือระหว่างภาคต่างๆ ของสังคม โดยมีการสาธารณสุขมูลฐานเป็นพื้นฐานต่อมาเมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2529 ได้มีการประชุมนานาชาติเรื่อง การส่งเสริมสุขภาพ (health promotion) ขึ้นเป็นครั้งแรก ณ กรุงออกตาวา ประเทศแคนาดา ในการประชุมครั้งนี้ ได้มีการประกาศ กฎบัตรออกตาวาเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ (ottawa charter for health promotion) ว่าด้วยยุทธศาสตร์การส่งเสริมสุขภาพแนวใหม่เป็นกระบวนการส่งเสริมให้ประชาชนเพิ่มสมรรถนะในการควบคุมและปรับปรุงสุขภาพของตนเอง ในการบรรลุซึ่งสุขภาพที่สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคม บุคคลและกลุ่มบุคคลจะต้องสามารถบอก และตระหนักถึงความปรารถนาของตนเอง สามารถตอบสนองต่อปัญหาของตนเอง และสามารถเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม หรือปรับตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อีกทั้งยังสามารถควบคุมปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อสุขภาพ เช่น ลดปัจจัยเสี่ยงที่ก่อให้เกิดมะเร็ง การขาดการออกกำลังกาย การขาดจิตสำนึกในเรื่องความปลอดภัย ทำให้เกิดอุบัติเหตุ หลีกเลี่ยงจากสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษที่เป็นสาเหตุที่ทำลายสุขภาพ เช่น การออกกำลังกายมากขึ้น รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี (สารานุกรมทางการแพทย์และการสาธารณสุข จ.พะเยา, 9 กรกฎาคม 2556)

โรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเป็นโรงพยาบาลในสังกัดกรมแพทย์ทหารบก มีนโยบายอย่างชัดเจนที่จะดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพโดยประกาศเจตนารมณ์เป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตั้งแต่วันที่ 27 ธันวาคม 2548 โดยกำหนดยุทธศาสตร์ส่งเสริมสุขภาพมุ่งสู่บุคลากร และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินงานคือ โรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช มุ่งจะเป็นโรงพยาบาลมาตรฐานแม่ข่ายชั้นนำของกองทัพภาคที่ 3 โดยมีพันธกิจที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ (1) ให้การรักษาพยาบาล แบบองค์รวมอย่างมีคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพ และมีการ

พัฒนาอย่างต่อเนื่องแก้กำลังพลครอบครัวทหาร และประชาชนทั่วไป (2) สร้างเสริมสุขภาพและเวชกรรมป้องกัน แก่บุคลากรและชุมชนให้มีพฤติกรรมสุขภาพที่ดี และสามารถพึ่งพาตนเองได้ รวมทั้งสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี เพื่อเป็นแบบอย่างแก่ชุมชน (จก.พบ.เน้นให้เป็นรูปธรรม ชัดเจน) (3) บริหารทรัพยากรสายแพทย์ในรพ.ทก.3 ในฐานะเป็นรพ.แม่ข่ายหลักให้มีประสิทธิภาพ โดยให้การรักษา และส่งกลับกำลังพลที่ปฏิบัติในภารกิจภาคสนาม เช่น เมื่อมีสงครามต้องจัดต่อรพ. สนามให้ได้ ปฐมพยาบาล ส่งกลับ ส่งต่อ (รพ.พระมงกุฎเป็นรพ.รับrefer) (4) การรักษาพยาบาลและส่งกลับในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ จากการสำรวจข้อมูลการตรวจสุขภาพประจำปีของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ใน 3 ปีที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี 2553 มีความผิดปกติ 254 คน คิดเป็นร้อยละ 73.83 ปี 2554 มีความผิดปกติ 202 คน คิดเป็นร้อยละ 57.46 ปี 2555 มีความผิดปกติ 234 คน คิดเป็นร้อยละ 67.82 ซึ่งส่วนใหญ่มีขนาดของร่างกายเกินเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด โดยมีไขมันมาก น้ำหนักตัวเกินเกณฑ์ความดันโลหิตสูง และมีปัญหาสุขภาพด้านอื่นๆ ซึ่งหากไม่ได้รับการแก้ไข ป้องกันการเกิดโรค และส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม คาดว่าน่าจะมีจำนวนคนเพิ่มขึ้นอีก จะมีผลทำให้ประสิทธิภาพในการดูแลผู้ป่วยที่มาใช้บริการลดลงและสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการรักษาโรคที่เกิดขึ้นแล้วหรืออาจเกิดขึ้นภายหลัง และส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของตนและครอบครัวตลอดจนประชาชนต่อไป(สรุปผลการตรวจสุขภาพประจำปีของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก,2553-2555)

ดังนั้น ในการศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลกจะทำให้บุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราชทราบถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสร้างเสริมสุขภาพและสามารถนำมาเป็นแนวทางการพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพได้ เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในการเป็นแบบอย่างกับประชาชนต่อไปผลต่อสุขภาพของตนเอง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตด้านเนื้อหา ดังนี้

1.1 การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรในโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลกประกอบด้วย คุณลักษณะส่วนบุคคล การรับรู้และอิทธิพลต่อพฤติกรรม การปฏิบัติตนในการสร้างเสริมสุขภาพ

1.2 การหาแนวทางการพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลกนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อค้นพบจากขั้นตอนที่ 1 มากำหนดดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus group)

2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 การศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1

2.1.1 ประชากร คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ปีงบประมาณ 2557 ทั้งชายและหญิง จำนวน 352 คน

2.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 186 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีจับฉลาก ขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางสำเร็จรูปเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan อ้างใน สีน พันธุ์พินิจ 2554, หน้า 137)

2.2 การศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารและบุคคลที่เกี่ยวข้องของโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 10 คน ประกอบด้วยหัวหน้าหอผู้ป่วย 4 คน หัวหน้าส่งเสริมสุขภาพและเวชกรรมป้องกัน 1 คน หัวหน้าศูนย์พัฒนาคุณภาพ 1 คน ผู้ช่วยหัวหน้าศูนย์พัฒนาคุณภาพ 2 คน และตัวแทนบุคลากรฝ่ายคลินิก 2 คน

3. ขอบเขตตัวแปร

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

3.1.1 คุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ช่วงเวลาการปฏิบัติงานและงานอื่นนอกเหนือจากงานประจำ

3.1.2 การรับรู้และอิทธิพลต่อพฤติกรรมประกอบด้วย การรับรู้ภาวะสุขภาพ การรับรู้อุปสรรค อิทธิพลระหว่างบุคคลและอิทธิพลด้านสถานการณ์

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การปฏิบัติตนในการสร้างเสริมสุขภาพบุคลากรประกอบด้วย ความรับผิดชอบ ต่อสุขภาพการทำงานและการออกกำลังกาย การบริโภคอาหาร สัมพันธภาพระหว่างบุคคล การพัฒนาทางจิตวิญญาณ และการจัดการกับความเครียด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการศึกษาเชิงปริมาณมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยมีความสัมพันธ์กับการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรในโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ปีงบประมาณ 2557 ทั้งชายและหญิง จำนวน 352 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 186 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับฉลาก ขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางสำเร็จรูปเครซีและมอร์แกน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบสอบถามมีลักษณะแบบเลือกตอบ (check list) แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5 Rating Scale Questionnaire) ซึ่งได้ตรวจสอบคุณภาพซึ่งได้ตรวจสอบคุณภาพด้วยการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อทดสอบหาความเที่ยงด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.879 แล้วจึงดำเนินการจัดเก็บข้อมูลจากบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัด

พิษณุโลกจำนวน 186 คนและทำการวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์นำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียงเพื่ออธิบายให้เห็นลักษณะของข้อมูลและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรในโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลกประกอบด้วยคุณลักษณะส่วนบุคคล การรับรู้และอิทธิพลต่อพฤติกรรม กับการปฏิบัติตนในการสร้างเสริมสุขภาพโดยทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยค่าไคสแควร์และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และอิทธิพลต่อพฤติกรรม กับการปฏิบัติตนในการสร้างเสริมสุขภาพโดยทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานประสานการจัดบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 186 ชุดโดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 186 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
2. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานขอความร่วมมือจากหัวหน้าแต่ละหน่วยงาน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการแนะนำตัวเองและนำแบบสอบถามไปชี้แจงวัตถุประสงค์ อธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามโดยละเอียดพร้อมทั้งแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามอย่างมีอิสระและเก็บแบบสอบถามคืนภายใน 1 เดือน
4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน พร้อมตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูลให้มีความสมบูรณ์ทุกชุด ให้มีความถูกต้องและครบถ้วนของคำตอบ
5. ศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลในการสร้างเสริมสุขภาพจากแบบสอบถามของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลนำแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้
 - 1.1 คุณลักษณะส่วนบุคคล นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่(Frequency distribution)สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 การรับรู้และอิทธิพลต่อพฤติกรรมการปฏิบัติตนในการสร้างเสริมสุขภาพบุคลากรนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยการค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 - 1.3 หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคลกับการปฏิบัติตนในการสร้างเสริมสุขภาพบุคลากรโดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าไคสแควร์
 - 1.4 หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และอิทธิพลต่อพฤติกรรมกับการปฏิบัติตนในการสร้างเสริมสุขภาพบุคลากรโดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
- ขั้นตอนที่ 2 เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการหาแนวทางการพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจงจากผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรจำนวน 10 คน ประกอบด้วย ประกอบด้วยหัวหน้าหอผู้ป่วย 4 คน หัวหน้าส่งเสริมสุขภาพและเวชกรรมป้องกัน 1 คน หัวหน้าศูนย์พัฒนาคุณภาพ 1 คน ผู้ช่วยหัวหน้าศูนย์พัฒนาคุณภาพ 2 คน และตัวแทนบุคลากรฝ่ายคลินิก 2 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยการวิจัยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (semi structured interview) และใช้การสนทนากลุ่มกับผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงโดยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อค้นพบจากขั้นตอนที่ 1 ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 3.50 และ 2.50 มากำหนดประเด็นการสนทนากลุ่มเนื่องจากข้อค้นพบดังกล่าวมาจากข้อคำถามที่อยู่ต่ำกว่าระดับปานกลาง จนถึงน้อยที่สุด ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาที่พบแล้วต้องการหาแนวทางการพัฒนาต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการจดบันทึกการสัมภาษณ์ และบันทึกเสียงกลุ่มเป้าหมาย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลผลจากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับการหาแนวทางการพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลกโดยนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เพื่อสรุปเป็นแนวทางการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลกมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ผลของระดับความคิดเห็นในการรับรู้และอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการรับรู้ภาวะสุขภาพ มีค่าความคิดเห็นสูงสุด และด้านอิทธิพลด้านสถานการณ์ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่ำที่สุด

1.2 ผลของการปฏิบัติตนในการเสริมสร้างสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับปฏิบัติมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีการปฏิบัติกิจกรรมสูงสุด และด้านความรับผิดชอบต่อสุขภาพมีการปฏิบัติกิจกรรมต่ำที่สุด

1.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคล กับการปฏิบัติตนในการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลกไม่มีความสัมพันธ์กัน

1.4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และอิทธิพลต่อพฤติกรรม กับการปฏิบัติตนในการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลกมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. ผลการหาแนวทางการพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลกได้แบ่งแนวทางออกเป็น 5 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 อธิปไตยระหว่างบุคคล ได้แก่ 1) มีการตั้งกลุ่ม หรือชมรมการออกกำลังกาย ที่มีกิจกรรมหลากหลาย และสามารถเลือกปฏิบัติได้ 2) มีการให้ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการรับประทานอาหารเข้า 3) มีการตั้งชมรมพุทธศาสนาให้กับบุคลากร และสามารถให้ครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม 4) มีการตั้งชมรมจิตอาสาให้กับบุคลากร 5) จัดให้มีโครงการทัศนศึกษาออกสถานที่

ประเด็นที่ 2 อธิปไตยด้านสถานการณ์ ได้แก่ 1) จัดให้มีป้ายรณรงค์เกี่ยวกับการไม่ดื่มแอลกอฮอล์ และโทษของการสูบบุหรี่ 2) มีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพ 3) มีการตั้งกลุ่ม หรือชมรมการออกกำลังกาย

ประเด็นที่ 3 ด้านความรับผิดชอบต่อสุขภาพ ได้แก่ 1) จัดให้มีป้ายรณรงค์ไม่สูบบุหรี่ มีการให้ความรู้เกี่ยวกับโทษของการสูบบุหรี่ 2) มีการตรวจสุขภาพประจำปีให้บุคลากรทุกระดับ พร้อมกับให้ข้อมูลสารสนเทศ ตามหน่วยงาน และมีสมุดบันทึกผลการตรวจสุขภาพรายบุคคลให้ทราบผลเป็นประจำทุกปี 3) บุคลากรที่เป็นกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มโรค จะมีการติดตามมารับการรักษา 100 เปอร์เซ็นต์ 4) มีผู้นำ และนโยบายที่ชัดเจนในการกระตุ้นให้บุคลากรมีการสร้างเสริมสุขภาพ

ประเด็นที่ 4 ด้านกิจกรรมทางกาย ได้แก่ 1) สร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างเสริมสุขภาพในการออกกำลังกาย เช่น Fitness ลานออกกำลังกาย 2) มีนโยบายและข้อบังคับชัดเจนให้บุคลากรปฏิบัติกิจกรรมทางกาย 3) มีการตั้งชมรมการออกกำลังกาย 4) จัดตั้งโครงการเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็นที่ 5 ด้านโภชนาการ ได้แก่ 1) มีนักโภชนาการให้ความรู้เกี่ยวกับเมนูอาหารที่ควรรับประทาน และ ไม่ควรรับประทาน 2) มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยายให้ความรู้ เกี่ยวกับเมนูสุขภาพ 3) จัดให้มีมหกรรมอาหารเพื่อสุขภาพ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1) จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก 1) ผลของระดับความคิดเห็นในการรับรู้และอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการรับรู้ภาวะสุขภาพ มีความคิดเห็นสูงสุด อยู่ในระดับมาก และด้านอิทธิพลด้านสถานการณ์ มีความเห็นคิดเห็นต่ำที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ นางนุช จตุรบัณฑิต (2550) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรสาธารณสุขจังหวัดพังงา พบว่า บุคลากรสาธารณสุขมีการรับรู้ภาวะสุขภาพอยู่ในระดับสูง การรับรู้อิทธิพลระหว่างบุคคล และอิทธิพลด้านสถานการณ์อยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลของการปฏิบัติตนในการเสริมสร้างสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีการปฏิบัติกิจกรรมสูงสุด ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาทางจิตวิญญาณ และด้านการจัดการกับความเครียด ซึ่งอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ กิตติพัฒน์ สารทวิไพร (2551) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสังกัดกองทัพเรือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านการจัดการกับความเครียด ด้านความรับผิดชอบต่อสุขภาพ ด้านการออกกำลังกาย ด้านโภชนาการ และด้านการพัฒนาทางจิตวิญญาณ และสอดคล้องกับ รัก นันตะ (2552) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

สังกัดสถานีนอนามัย ในจังหวัดอุตรดิตถ์ อยู่ในระดับมาก 3) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคลกับการปฏิบัติตนในการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลกไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งสอดคล้องกับศรายุทธ์ ตรีรัตน์ (2548) ได้ศึกษาทักษะการสร้างเสริมสุขภาพส่วนบุคคลของกำลังพลในกองทัพเรือ พบว่า เพศ อายุ อายุราชการ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ พรรคเหล่า ต่างกันไม่มีผลต่อทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพส่วนบุคคลของกำลังพลในกองทัพเรือ 4) จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และอิทธิพลต่อพฤติกรรมกับการปฏิบัติตนในการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลกมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับ วรญา จารุงศ์ (2553) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรสาธารณสุข จังหวัดอำนาจเจริญ พบว่า การรับรู้ประโยชน์ การรับรู้อุปสรรค และการรับรู้แรงสนับสนุนทางสังคม เพื่อสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรสาธารณสุขจังหวัดอำนาจเจริญอยู่ในระดับสูง

2) สำหรับการสนทนากลุ่ม ได้แนวทางการพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลกดังนี้

ประเด็นที่ 1 อิทธิพลระหว่างบุคคล ได้แก่ 1) มีการตั้งกลุ่ม หรือชมรมการออกกำลังกาย ที่มีกิจกรรมหลากหลาย และสามารถเลือกปฏิบัติได้ 2) มีการให้ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการรับประทานอาหารเข้า 3) มีการตั้งชมรมพุทธศาสนาให้กับบุคลากร และสามารถให้ครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม 4) มีการตั้งชมรมจิตอาสาให้กับบุคลากร 5) จัดให้มีโครงการทัศนศึกษาออกสถานที่

ประเด็นที่ 2 อิทธิพลด้านสถานการณ์ ได้แก่ 1) จัดให้มีป้ายรณรงค์เกี่ยวกับการไม่ดื่มแอลกอฮอล์ และโทษของการสูบบุหรี่ 2) มีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพ 3) มีการตั้งกลุ่ม หรือชมรม การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ

ประเด็นที่ 3 ด้านความรับผิดชอบต่อสุขภาพ ได้แก่ 1) จัดให้มีป้ายรณรงค์ไม่สูบบุหรี่ มีการให้ความรู้เกี่ยวกับโทษของการสูบบุหรี่ 2) มีการตรวจสุขภาพประจำปีให้บุคลากรทุกระดับ พร้อมกับให้ข้อมูลสารสนเทศ ตามหน่วยงาน และมีสมุดบันทึกผลการตรวจสุขภาพรายบุคคลให้ทราบผลเป็นประจำทุกปี 3) บุคลากรที่เป็นกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มโรค จะมีการติดตามมารับการรักษาร้อยละ 1004) มีผู้นำ และนโยบายที่ชัดเจนในการกระตุ้นให้บุคลากรมีการสร้างเสริมสุขภาพ

ประเด็นที่ 4 ด้านกิจกรรมทางกาย ได้แก่ 1) สร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างเสริมสุขภาพในการออกกำลังกาย เช่น Fitness ลานออกกำลังกาย 2) มีนโยบายและข้อบังคับชัดเจนให้บุคลากรปฏิบัติกิจกรรมทางกาย 3) มีการตั้งชมรมการออกกำลังกาย 4) จัดตั้งโครงการเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็นที่ 5 ด้านโภชนาการ ได้แก่ 1) มีนักโภชนาการให้ความรู้เกี่ยวกับเมนูอาหารที่ควรรับประทาน และไม่ควรรับประทาน 2) มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยายให้ความรู้ เกี่ยวกับเมนูสุขภาพ 3) จัดให้มีมหกรรมอาหารเพื่อสุขภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาผู้วิจัยสามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลกดังนี้

1.1 ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ได้แก่ ชมรมจิตอาสา ชมรมออกกำลังกาย ชมรมพุทธศาสนา เป็นต้น

1.2 ใช้ในการกำหนดนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น พร้อมมีการติดตามประเมินผลแนวทางการพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพเพื่อพัฒนาและปรับปรุงให้สอดคล้องกับนโยบายองค์กรต่อไปในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยในลักษณะนี้กับกลุ่มตัวอย่างอื่นๆในทีมสุขภาพและควรขยายขอบเขตของประชากรให้มากขึ้น เพื่อตรวจสอบว่าผลการวิจัยที่ได้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้หรือไม่

2.2 ควรมีการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แนวทางการพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรแล้วศึกษาเปรียบเทียบกับไม่ใช้แนวทางการพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากร เป็นการตรวจสอบอิทธิพลของตัวแปรต่างๆ อันอาจจะได้ข้อค้นพบที่สามารถทำให้สร้างทฤษฎีใหม่ได้

2.3 การวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาจากทฤษฎีอื่นเพื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- ปรีชา วงศ์ทิพย์. (2554). สุขวิทยาส่วนบุคคล. [online]. Available: <http://www.human.cmu.ac.th/he/bbook/006103/lesson4/02.htm>. [2556, กุมภาพันธ์ 15].
- พระไพศาล วิสาโล. (2551). สุขภาพองค์รวมกับสุขภาพสังคม. [online]. Available: <http://www.bcnc.ac.th/newbcnc/2551/202/Ex4.doc>. [2556, กุมภาพันธ์ 12].
- สฤณา บุญนารกร. (2552). การสร้างเสริมสุขภาพแบบองค์รวมทุกช่วงวัย. (พิมพ์ครั้งที่2). สงขลา: เหมการพิมพ์.
- สุนทรา โตบัว. (2549). เอกสารคำสอนรายวิชา พย.1207 การสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันความเจ็บป่วยหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (สำหรับเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน). กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครวัดราชโอรส.
- สุวรรณี คำมัน. (2551). รายงานการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวโน้มการบริหารเปลี่ยนแปลงสังคมโลกและสังคมไทยภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ด้านสังคม. (พิมพ์ครั้งที่1). กรุงเทพมหานคร: บริษัท ฟริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ. (2550). การสร้างเสริมสุขภาพ แนวคิด หลักการ และบทเรียนของไทย. (พิมพ์ครั้งที่2). กรุงเทพมหานคร: หมอชาวบ้าน.
- อำพล จินดาวัฒนะ. (2548). กระบวนทัศน์ใหม่ในการสร้างเสริมสุขภาพ. วารสารสร้างเสริมสุขภาพ, 2(1-2), 65.

ชื่อวิทยานิพนธ์

แนวทางการพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากร

โรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

ชื่อผู้วิจัย

นางสาวสุจิตรา คุ่มฉาย

สาขาวิชา

ยุทธศาสตร์การพัฒนา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ดร.ทัศนีย์ ปัทมสนธิ์

ผศ.ดร.ธนัช กนกเทศ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก และเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 186 คน เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาค่าความสัมพันธ์ด้วยไคสแควร์และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน หลังจากนั้นดำเนินการสนทนากลุ่มกับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรจำนวน 10 คน เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก คือ การรับรู้และอิทธิพลต่อพฤติกรรม ได้แก่ การรับรู้ภาวะสุขภาพ การรับรู้อุปสรรค อิทธิพลระหว่างบุคคล และอิทธิพลด้านสถานการณ์มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนแนวทางการพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วย 1) จัดตั้งชมรมการออกกำลังกาย ชมรมพุทธศาสนา ชมรมจิตอาสา 2) นโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพ 3) การตรวจสุขภาพประจำปีทุกคนร้อยละ 100 4) สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างเสริมสุขภาพ 5) เมนูอาหารเพื่อสุขภาพ

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา

ปีการศึกษา 2556

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่อประธานที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่อกรรมการที่ปรึกษา.....